

När företaget säljer en inventarie kan tre olika scenarios uppstå.

- Försäljningen genererar en vinst, en s k realisationsvinst.
- Försäljningen genererar en förlust, en s k realisationsförlust.
- Försäljningen går plus minus noll.

Realisationsvinst

Uppstår när försäljningspriset överstiger bokfört värde.

Realisationsförlust

Uppstår när försäljningspriset understiger bokfört värde.

Exempel

Den 12 april 20x1 investerar Julia och Ludwig i en ny lastbil. De erhåller en faktura på 1 000 000 kr exklusive moms. Den ekonomiska livslängden är 5 år.

Konto	Namn	Debet	Kredit
2440	Leverantörsskulder		1 250 000
1240	Bilar & andra transportmedel	1 000 000	
2641	Ingående moms	250 000	

Företaget använder sig av indirekt avskrivningsmetod och bilen skrivs av med 200 000 kr per år per år under 20x1, 20x2 & 20x3 [1 000 000 kr ÷ 5 år].

31 december 20x1

Konto	Namn	Debet	Kredit
1249	Akkumulerade avskrivning på bilar & ..		200 000
7834	Avskrivning på bilar & andra transport ..	200 000	

31 december 20x2

Konto	Namn	Debet	Kredit
1249	Akkumulerade avskrivning på bilar & ..		200 000
7834	Avskrivning på bilar & andra transport ..	200 000	

31 december 20x3

Konto	Namn	Debet	Kredit
1249	Akkumulerade avskrivning på bilar & ..		200 000
7834	Avskrivning på bilar & andra transport ..	200 000	

Bokfört värde

Bokfört värde visar anläggningstillgångens värde i balansräkningen, BR. Observera att bokfört värde inte har något med tillgångens marknadsvärde att göra. Marknaden kan både värdera din anläggningstillgång högre eller lägre.

Bokfört värde är förhållandet mellan, i detta fall, konto 1240 och konto 1249.

1240, x1		1240, x2		1240, x3	
12/4	1 000 000	IB	1 000 000	IB	1 000 000

1249, x1		1249, x2		1249, x3	
	200 000 31/12	200 000	IB	400 000	IB
		200 000	31/12	200 000	31/12

Bokfört värde x1

1240 + 1 000 000

1249 - 200 000

= 800 000

Bokfört värde x2

1240 + 1 000 000

1249 - 400 000

= 600 000

Bokfört värde x3

1240 + 1 000 000

1249 - 600 000

= 400 000

Försäljning

En försäljning av en anläggningstillgång krediteras inte på ett vanligt försäljningskonto. Det innebär att den utgående moms inte kommer att stämma med omsättningen. Företaget måste göra en notering på månadens momsdeklaration eftersom den utgående moms kommer vara för hög.

Skrotning = försäljning för 0 kr

Observera att det endast går att bokföra en utrangering om företaget använder sig av indirekt avskrivningsmetod. Om företaget använder sig av direkt avskrivningsmetod görs endast en notering i företagets anläggningsregister.

Konton

Nedan konton används när köparen har betalt köpeskillingen för lastbilen.

- ▶ 1240, Bilar & andra transportmedel.
- ▶ 1249, Ackumulerad avskrivning på bilar & andra transportmedel.
- ▶ 3974, Vinst vid avyttring av bilar & andra transportmedel.
- ▶ 7974, Förlust vid avyttring av bilar & andra transportmedel

Realisationsvinst

Den 8 februari 20x4 säljs lastbilen för 800 000 kr inklusive moms.

	Konto	Namn	Debet	Kredit
	1930	Checkräkningskonto	800 000	
	2611	Utgående moms		160 000
Bokfört värde	1240	Bilar & andra transportmedel		1 000 000
	1249	Akkumulerad avskrivningar på bilar & ..	600 000	
	3974	Vinst vid avyttring av bilar & ..		240 000

Konto 3974; vinst

= försäljningspris exklusive moms – bokfört värde.
= 640 000 kr – 400 000 kr [1 000 000 kr – 600 000 kr].
= + 240 000 kr.

Realisationsförlust

Den 11 maj 20x4 säljs lastbilen för 300 000 kr inklusive moms.

	Konto	Namn	Debet	Kredit
	1930	Checkräkningskonto	300 000	
	2611	Utgående moms		60 000
Bokfört värde	1240	Bilar & andra transportmedel		1 000 000
	1249	Akkumulerad avskrivningar på bilar & ..	600 000	
	7974	Förlust vid avyttring av bilar & ..	160 000	

Konto 7974; förlust

= försäljningspris exklusive moms – bokfört värde.
= 240 000 kr – 400 000 kr [1 000 000 kr – 600 000 kr].
= -160 000 kr.